858/10

Den 30. december 2010 blev i sag nr. 77.461:

xxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx x
xxxx xxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har haft en firmapension i PFA Pension, klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidepension.

Selskabet har afvist forsikringsdækning med henvisning til, at klageren ikke kan gøre krav gældende efter genkøbstidspunktet den 1/12 2008. Selskabet har også henvist til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen ud over karensperioden i forsikringstiden.

Den tegnede forsikring giver ret til udbetaling af invalideydelser og præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke bliver nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne. Hvis erhvervsevnen bliver nedsat med mindst halvdelen, er der ret til halve ydelser.

Klageren, der er født i 1954, blev efter realeksamen uddannet murer. Efter militærtjeneste tog han supplerende skolefag og uddannede sig til diplomingeniør i 1981. Han har som sådan været ansat som byggeleder/projektchef i en række entreprenørfirmaer.

Den 4/9 2007 deltog han i firmafodbold, og han blev i den forbindelse ramt af en bold på højre side af hovedet. Han blev slynget til jorden, men var ikke bevidstløs. Ulykken

medførte sprængning af trommehinden. Han gennemgik flere operationer i højre øre, og han har fået et høretab på 60 % på højre øre. Ulykken medførte også tinnitus. Han fik i januar 2008 høreapparat, der havde nogen virkning på såvel høretabet som hans tinnitus.

Ved en efterfølgende ørekontrol fik han konstateret en beskadigelse af den såkaldte "musculus stapedius", der er en lille muskel i mellemøret, der har til funktion at dæmpe høje lyde reflektorisk.

En speciallæge i klinisk neurofysiologi har i en erklæring af 8/12 2008 om de erhvervsmæssige konsekvenser af skaden anført:

> "Skadelidte fra primært sygemeldt i ca. 3 uger. Efter at have været tilbage på jobbet i en måneds tid, blev han fyret uden at der angives nogen klar grund til dette.
> Han fik umiddelbart et tilsvarende job som projektchef i et andet firma, men blev fyret efter et halvt år. Skadelidte har svært ved at relatere sin helbredsmæssige tilstand og følgerne af ulykken til fyringen, men angiver at arbejdsgiveren ikke var tilfreds med hans indsats. Skadelidte har siden startet eget konsulentfirma, hvor han kan overkomme at arbejde 3-4 timer dagligt. Han har haft en udmærket efterspørgsel indenfor denne ramme.
> Skadelidte angiver en forventet indkomst på ca. DKK 300.000- årligt, hvilket repræsenterer et indkomsttab på DKK 600.000- årligt i forhold til før ulykken."

I sin konklusion har den samme speciallæge anført:

> "Der er god overensstemmelse mellem traumets karakter og styrke, skadelidtes beskrivelse af symptomforløbet, de objektivt påviste skader på mellemøret og de aktuelle gener. Søvnforstyrrelsen, trætheden, irritabilitet og koncentrationsbesvær er typiske ledsagesymptomer til såvel forvridningstraumer af halshvirvelsøjlen som til tinnitus. Symptomerne har været til stede fra ulykkestidspunktet og tilstanden skønnes at være stationær. Funktionsniveauet for hverdagsaktiviteter skønnes lettere nedsat på grund af nakke- og skuldersmerterne. Det sociale funktionsniveau skønnes betydeligt nedsat på grund af lydoverfølsomheden, trætheden, og irritabiliteten.
> Skadelidte var før ulykken symptomfri og havde haft stabil tilknytning til arbejdsmarkedet siden sin uddannelse. Efter ulykken blev han fyret to gange i løbet af et halvt år på trods af at han ikke havde hyppigt eller længerevarende sygefravær. Der må derfor formodes at være sammenhæng imellem den posttraumatiske tilstand og en utilfredsstillende professionel indsats. Efter at have startet eget firma har skadelidte kunnet klare 3-4 timers arbejde dagligt. Erhvervsevnen skønnes således betydeligt og varigt nedsat på grund af følger efter ulykken den 4. september 2007. Der skønnes ikke at være yderligere behandlingstiltag til lindring af følgerne efter ulykken."

Klageren ansøgte om udbetaling fra forsikringen den 17/1 2009. I lægeattesten ved nedsat erhvervsevne, der er underskrevet den 21/1 2009, fremgår bl.a., at klageren havde forstuvet nakken samt ødelagt højre trommehinde. Det fremgik også, at han ikke

kunne klare fysisk krævende arbejde, at han hurtigt blev træt, at han havde vanskeligt ved at koncentrere sig, havde hovedpine, og at han psykisk var påvirket af situationen.

Selskabet har i brev til klagerens advokat af 19/3 2009 afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke blev vurderet nedsat med mindst 2/3. Selskabet havde i vurderingen lagt vægt på, at klageren var i stand til at arbejde 20 timer om ugen. Afslutningsvis har selskabet i brevet anført, at ordningen blev genkøbt pr. 1/12 2008, og at en eventuel fremtidig nedsættelse af erhvervsevnen med 2/3 eller mere ikke vil kunne medføre udbetaling.

Over for nævnet har klageren i klage af 14/12 2009 krævet udbetaling i henhold til policen og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Seneste kontrol hos neurolog S.J. den 24.11.09 viser at generne er stationære! Jeg har fået anerkendt arbejdsevnenedsættelse af Alm. Brand pr. 01.01.2009 efter forhandling, men skaden er opstået d. 04.09.07, generne er status quo."

Selskabet har over for nævnet i brev af 24/2 2010 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Principalt gør PFA Pension gældende, at forsikrede er afskåret fra at gøre krav gældende mod PFA Pension, da kravet først gøres gældende efter genkøbstidspunktet.
>
> PFA Pension bemærker i denne forbindelse, at ordningen er genkøbt pr. 1. december 2008, hvorimod der først ansøges om udbetaling af invalideydelser ved anmeldelsesskema af 17. januar 2009.
>
> Forsikrede har haft kendskab til sine lidelser siden den 4. september 2007 og har oplevet sygemelding mv., mens PFA Pension ikke har haft kendskab hertil, da ordningen blev genkøbt.
> …
> Subsidiært gør PFA Pension gældende, at der ikke er indtruffet en forsikringsbegivenhed i forsikringstiden, og at der således heller ikke på denne baggrund er grundlag for udbetaling af invalideydelser.
>
> Af forsikringsbetingelsernes afsnit C, § 1, fremgår det, at ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.
>
> Det fremgår videre, at en sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede efter PFA's skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Policen og forsikringsbetingelserne er suppleret, således at forsikrede efter samme principper som ovenstående er berettiget til udbetaling af halv invalideydelse ved en nedsættelse af erhvervsevne på mindst halvdelen.

Ved vurderingen af forsikredes erhvervsevne lægger PFA Pension vægt på, at forsikrede under en fodboldkamp den 4. september 2007 fik et slag mod hovedet af en fodbold, og han nu lider af følger efter dette slag, herunder af tinnitus, nedsat hørelse som følge af indopereration af ny trommehinde i øret samt hoved- og nakkesmerter.

PFA Pension lægger vægt på, at forsikrede i forbindelse med uheldet var sygemeldt i ca. 3 uger, og at han herefter genoptager sit arbejde på fuld tid.

PFA Pension lægger vægt på, at forsikredes gener vedrørende tinnitus og hørenedsættelse er afhjulpet og velbehandlet med høreapparat, som fungerer tilfredsstillende såvel erhvervsmæssigt som privat.

PFA Pension lægger vægt på, at forsikrede er personligt selvhjulpen, men at han på grund af smerter i hoved og nakke ikke klarer fysisk krævende arbejde. I denne forbindelse bemærkes det, at forsikredes funktionsevne af speciallæge i neurofysiologi er vurderet lettere nedsat.

PFA pension lægger vægt på, at forsikrede arbejder som ansat på fuld tid frem til maj 2008, hvorefter han etablerer sig som selvstændig konsulent inden for ingeniørfaget. Det er oplyst, at forsikrede fra 1. juni 2009 genoptager arbejdet med ca. 20 timer om dagen [ugen].

PFA Pension lægger vægt på, at det såvel af neurofysiologisk speciallægeerklæring af 8. december 2008 som af anmeldelsesskema af 17. januar 2009 fremgår, at forsikrede arbejder ca. 20 timer om ugen som selvstændig konsulent.

PFA Pension lægger herefter til grund, at forsikrede fra den 1. juni 2008 i hvert fald frem til januar 2009 har ernæret sig som selvstændig konsulent, herunder har arbejdet ca. 20 timer om ugen.

PFA Pension bemærker, at forsikrede ifølge det oplyste således har arbejdet som selvstændig konsulent ca. 20 timer om ugen på genkøbstidspunktet, den 1. december 2008.
…
Konklusion
Det er PFA Pensions opfattelse, at forsikrede er afskåret fra at gøre krav gældende over for PFA Pension efter genkøbstidspunktet.

Desuden er det PFA Pensions opfattelse, at det ikke er dokumenteret, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen ud over karensperioden i forsikringstiden, og at selskabet således også af denne grund berettiget har givet afslag på udbetaling af invalidepension."

Klageren har efterfølgende indsendt yderligere lægeligt materiale vedrørende tumor og lymfom samt MR-beskrivelse af højre knæ. Det er oplyst, at svulsten blev fjernet den 15/9 2009. Selskabet har i den forbindelse anført, at symptomer og operation finder

sted efter tilbagekøbstidspunktet, og derfor er oplysningerne herom uden betydning for denne sag.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 1. Definition af invaliditet**
Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Forsikrede må dog ikke med forsæt have forvoldt forsikringsbegivenheden.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede efter PFA's skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end 1/3 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
…
§ 4. Ikrafttræden og ophør af Invalidepensioner og/eller præmiefritagelse
Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder. Præmiebetalingen ophører efter bestemmelserne i 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen'."

Nævnet udtaler:

Allerede fordi klageren anmelder sit erhvervsevnetab efter ophævelse og udbetaling af forsikringen, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen